ELINDULNAK SZEPTEMBERBEN

— Ígéretes kezdet.

— Álmaink közül eddig csak az nem teljesült, hogy saját megyénkbe, Veszprémbe vagy Baranyába kerüljünk vissza — folytatja Laci. — A két megyéhez elsősorban a megszokás miatt és azért ragaszkodtunk, hogy közelebb legyünk szüleinkhez.

— A megszokás nagy úr a tanításban is! Mi azonban hadat üzenünk neki — veszi vissza a szót Kláriri. — Az iskolában évtizedek óta tanítják az idegen nyelvet, de talán soha nem kellett annyi tolmácsot alkalmazni a világjáró magyarok számára, mint mostanában. Persze, az is igaz, hogy ennyien soha nem utaztak még külföldre. A nyelvtanítással azonban akkor is baj van. A gyerekek unják, s ha a leckeként feladott szavakat meg is tanulják, alkalmazni nem tudják. Én németet tanítok Száron, és azt szeretném, ha óráimat játékórának becéznék tanítványaim. Megalakítom a nyelv eredetét kutatók társaságát. Felkutatjuk és megelevenítjük majd mindazokat a népi játékokat, táncokat, amelyeket az ideszármazott németek apától fiúnak továbbadva őriznek.

Nem bántam meg semmit

Amikor Balatinácz Zsuzsa a nyolcadik osztályban dolgozatot írt, hogy mi akar lenni, a színész és a pedagógus pályát említette.

— Miért mondott le az első számú ábrándról?

— Mert amikor elolvastam a dolgozatomat, a mögöttem ülő nyolcadikos fiú elkezdett nyeríteni. „Egy ilyen csúnya lány akar színész lenni?" — bökte oldalba társát. „A csúnyákra is szükség van, hogy a te

ELINDULNAK SZEPTEMBERBEN

szépséged kiderüljön" — válaszoltam, és sírva rohantam ki a folyosóra. Utánam jött, bocsánatot kért. Azt mondta, ilyen otrombán csak egy csinos lánnyal viccelődhet az ember, de engem ez a bók már nem tudott megvigasztalni.

— Nem sajnálja, hogy lemondott valamiről, ami...

— Semmit sem bántam meg. Azóta rájöttem, hogy én a színpadon is csak pedagógus lennék. Ráadásul a világot jelentő deszkáról sem kellett lemondanom. Tagja lettem a főiskola „Baranya" tánccsoportjának. A pályázatnál Királyegyházát választottam. Sajnos, egyelőre olyan az egész, mintha „sötét lóra" tettem volna fel a sorsom, hiszen még sohasem láttam ezt a falut. De már gondolatban megírtam róla egy szép mesét. Ugyanaz a természetem, mint nagyanyámé. Ő is mesébe foglalt mindent, amit látott. De a hősök mindig a család tagjai voltak. Képzelje csak el, milyen érdekes történelem óra lenne, ha például valamelyik tanítványom őseiről gyűjtenénk adatokat, aki mondjuk a Rákóczi- vagy az 1848-as szabadságharcban küzdött az igaz emberek oldalán, vagy 1945 után a felszabadult országban szervezte a kommunista pártot, szántotta fel a földet.

— A színpadról teljesen lemond?

— Ha meg tudom szervezni, bejárok Pécsre az együttesemhez és tanítója leszek annak a tánccsoportnak, amelyet új iskolámban alakítok.

Falusi lány Pesten

Koltai Elvira Zala megyében, Ramacsán született. Édesanyja és édesapja tsz-tag. Ő három éve pécsi kollégista, városlakó, de ha beköszönt a tavasz, minden reggel kitárja az ablakokat, hogy érezze a föld szagát, a virágok illatát. Ha az időjárás eltér a megszokottól, nyugtalanná válik, a rádió mellé ül, aggódva figyeli a meteorológiai szolgálat jelentését. Mégis fővárosi tanári állást pályázott meg.

— Miért esett választása a csepeli Ligeti Károly iskolára?

— Huszonkét esztendős vagyok. Éreztem, hogy ott tovább építhetem magam.

— Csepelt ugródeszkának tekinti?

— Szó sincs róla. Számomra a gyerekek, bárhol élnek is, a legfontosabbak. Csakhogy én többet akarok nekik adni, mint amit jelenleg tudok. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen tanulok tovább. Magyar—történelem szakos tanár vagyok, és nincs még lakásom. Ha lehet, a városközpontban keresek albérleti szobát, hogy gyorsan jegyet válthassak a színházakba és tanítványaimmal megnézhessek minden jelentősebb előadást.

— Ha az úttörőcsapatban megválasztanák vezetőnek, mit tenne?

— Mindenki meggyőződésévé tenném, hogy az úttörőélet nem azonos az unalommal! Mert sajnos az ellenkezőjét sokszor tapasztaltam. Miért kell az őrsi összejöveteleken egy gyerekvezetőnek szónokolnia, ellenőriznie, osztályoznia, az iskolai órát másolnia? Szerintem az őrs a felnőtté válás első iskolája. Ott kellene megtanulni, hogyan tehetjük kellemesebbé, alkotóbbá környezetünket.

Az új ember kovácsa

Korpos Mária születési helye Bonyhád. De élete nagy részét Dunaújvárosban élte le. Édesapja a vasműben dolgozik és Marika ott nemcsak azt látta, hogyan hagyja el a kemencét a fortyogó acél, hanem azt is, hogy a káprázatos tűzijáték fényénél újjászületik az ember.

— Gyermekkorom nagy élménye Makarenkó „Az új ember kovácsa" című regénye. Én semmi mást nem akarok az iskolában, csak azt, hogy segítsem a gyerekeket eligazodni az életben.

— Úgy tudom, Nagynyárádon napközi-alapító lesz.

— Valóban. Pedagógiai szakos tanár vagyok, a legnagyobb vágyam az, hogy megtanítsam a gyerekeket tanulni.

— Más is ezt akarja, vagy nem?

— A kollégák többsége arra törekszik, hogy a gyerekek becsülettel ismerkedjenek meg az anyaggal. Én pedig azt mondom; olvassátok el a tankönyvet, de ennél fontosabb, hogy odafigyeljetek mindarra, ami körülöttetek történik. Nézzétek át az újságokat, hallgassátok a rádiót, és üljetek a tv-készülék elé. Az ember képtelen arra, hogy minden eseményt, évszámot megjegyezzen, de azt igenis tudnia kell, hogy ezt vagy azt az adatot melyik lexikonban találja meg. A gyerekek közül már sokan ismerik a számítógépet. De bajban vannak, ha a négy alapművelettel kell dolgozniuk. Pedig összeadni, kivonni, osztani, szorozni mindenkinek tudni kell.

Öt ember, öt különböző út. Vajon sikerül-e megvalósítaniuk elképzeléseiket? Szeptemberben már erről is tudnak valamit mondani.

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

Egy francia író könyvében olvastam ezt a mondatot: „A távoli tájakat nem a járművek hozzák közel hozzánk, hanem azok az emberek, akiknek a szívében emberség, barátság lakozik". E szép gondolatot szerkesztőségünk kedves vendége, GERARD BOLANZI juttatta eszembe, aki több ezer kilométernyi távolságból érkezett hozzánk. Afrika bővízű folyójának, a Kongónak a partjáról a mi vén Dunánk mellé. Mindössze két óra hosszáig beszélgettünk, a végén mégis úgy éreztem: e két nagy folyó nincs is olyan messze egymástól.

Gerard Bolanzi barátunk tekintetében végtelen nyugalmat láttam. Pedig sok a munkája; három család öröme, gondja, baja van a vállán. Az első, a szó igazi értelmében vett család, hiszen öt gyerek édesapja. A második családja már tágabb értelmű; hazája (a Kongói Népi Köztársaság) nemzeti úttörőmozgalmának a főtitkára. Félmillió úttörő életének, munkájának legfőbb irányítója. Harmadik családja még ennél is nagyobb. Öreg Földünk ötvenegy országának sok millió gyereke tartozik hozzá. Ugyanis ez év februárjában őt választották meg a CIMEA elnökévé.

Mi mással kezdhettük volna a beszélgetést, mint a gyermekkorral. A felnőtt ember — ahogy morzsolódnak az évei — mindinkább megszépülve látja ifjú esztendeit.

— Sajnos, az én gyermekkoromban tengernyi volt a bánat, és csupán parányi az öröm — komorodott el Gerard tekintete. — Akkor még egy másik Afrika létezett a Földön, a gyarmattartók Afrikája. Az én kis szülőfalumnak, Impfontónak volt egy fényes főutcája, ahová színesbőrű ember be sem tehette a lábát. Egyszer megkérdeztem édesapámtól, hogy ugyan miért van ez így. „Pszt! — mondta. — Ne kérdezz ilyet, mert még meghallják. Az a fehér urak utcája." Édes-

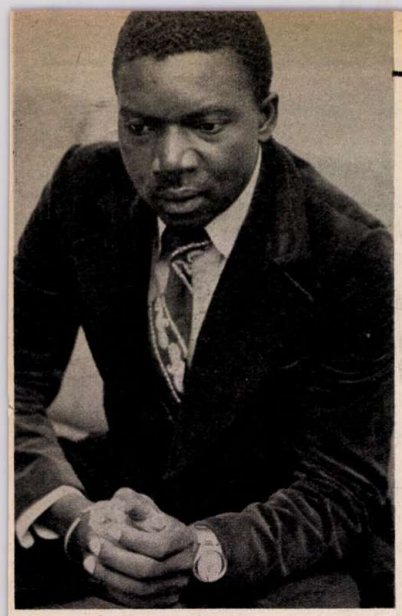

EGY TANÍTÓ A KONGÓ PARTJÁRÓL

apám félt tőlük, mert egyszer a rendőrök nagyon megverték. Pedig nem csinált ő semmi mást, csak annyit, hogy fogott egy nagy halat. Meglátták a rendőrök és el akarták tőle venni. „Nem adhatom — így felelt nekik —, hiszen kell az éhező gyerekeimnek." Szó szót követett és az apám dühös lett. Hát ezért verték meg...

Amikor Gerard ifjúvá cseperedett, már pirkadni kezdett a hajnal a fekete kontinens felett. Országa kivívta függetlenségét és ő fellélegezhetett.

— Azt mondták nekem, hogy legyek tanító. A tanítóra ugyanis nagy szüksége van a fejlődő országnak. Elvégeztem hát a tanítóképzőt, és egy nagy városban, Pointe Noire-ban kezdtem tanítani. Iskolás éveimben még nem tudtam felfogni, hogy milyen is a pedagóguspálya. Úgy véltem: egy a sokfajta foglalkozás között. De már az első hónapban rájöttem, hogy sokkal, de sokkal több annál. A legszebb hivatás.

1963-ban, pályája kezdetén jórészt felekezeti iskolákba jártak a gyerekek. Két év múlva az állam vette kezébe az oktatás irányítását. Ekkor kezdett népszerűvé válni e szó: úttörő.

— Igen, 1965-ben néhány haladó gondolkodású fiatal elhatározta, hogy létrehozza a nemzeti úttörőmozgalmat. Felhívással fordultak a pedagógusokhoz, hogy segítsék a törekvésüket. Szívem szerint beszéltek, így hát rögtön meg is alakítottam a magam kis úttörőcsapatát, amelyben a legkisebbek (6—9 évesek), a benzsamenek zöld nyakkendőt, a középső korosztály (10—13 évesek), a kadettek és a legnagyobbak (14—16 évesek), az enék már vörös nyakkendőt viseltek. Foglalkozásaink érdekesek, játékosak, vidámak voltak. Persze, dolgoztunk is; konyhakerti növényeket ültettünk, és ápoltuk a mangófát, meg a banánt. Országunknak ugyanis nagy szüksége volt az élelemre.

1975-ben választották a nemzeti úttörőmozgalom főtitkárává. Búcsút kellett hát mondania kedves tanítványainak.

— A búcsúzás egy kicsit elszomorította a szívemet. Nem láthatom a gyerekek arcát, nem simogathatom meg, ha sikert érnek el, nem vigasztalhatom őket bánatukban. Akkor könnyebbültem meg igazán, amikor megtudtam, hogy az utódom, a fiatal pedagógusnő, az első tanítványaim egyike. Hát kell annál nagyobb öröm egy tanítónak, ha látja, hogy az a mag, amelyet elhintett, termő talajra talált?

Most, hogy a CIMEA elnökévé választották, munkája megsokszorozódott. Ebben a munkakörében mit szeretne leghamarabb elérni?

— Azt, hogy a gyermekek nemzetközi éve ne csak ünnepségek sorozata legyen. Ébresszük fel a felnőttek lelkiismeretét, tegyük érzékenyebbé a gyermekek iránt a nemzetközi közvéleményt, hogy a világ minden pontján erősödjék a harc a gyerekek jogaiért.

Gerard Bolanzi elhatározta, hogy meglátogatja a CIMEA tagszervezeteit. Szeretné megismerni a legtávolabbi országokban élő gyermekeket is. Megismerni és közelebb hozni őket egymáshoz. Kívánjuk, hogy terve valóra váljék!

Füleki János

PEDAGÓGUSOK

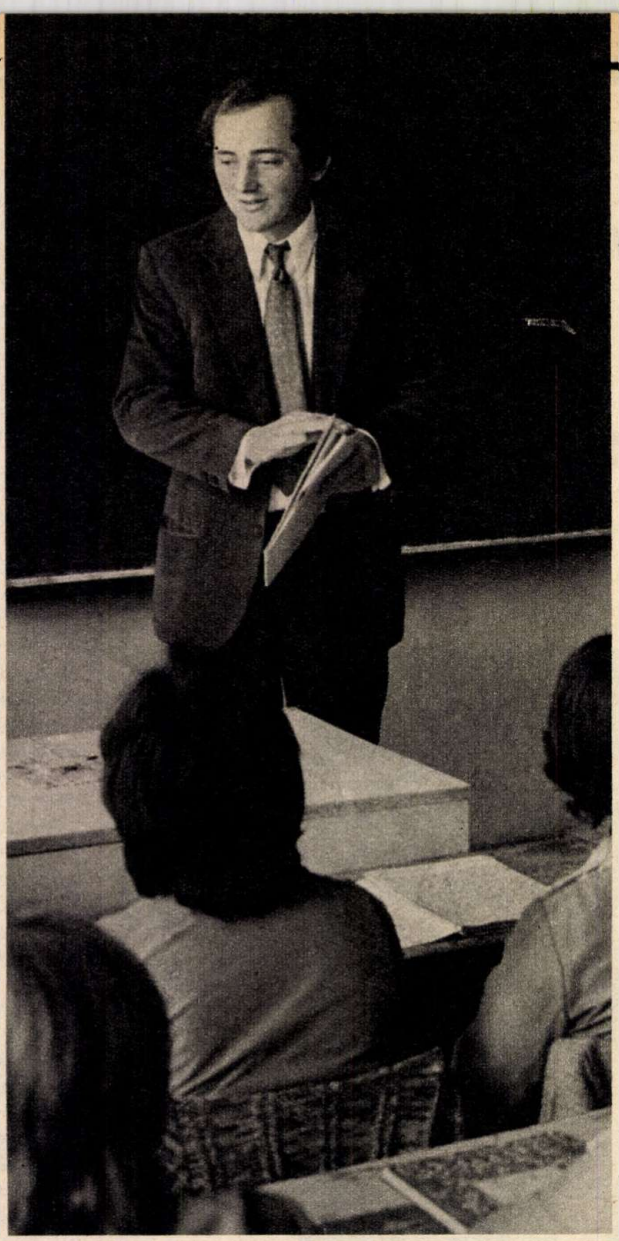

A gesztus egyszerű, bár korántsem hétköznapi: a diák megosztja valakivel a tízóraiját. Ha a tanárával teszi ezt, a kedves mozzanat minden szónál ékesebben beszél – a pedagógusról.

Tanár elvtárs, tud szkanderezni? Arató János, a fiatal igazgatóhelyettes résnyire szűkített szemhéjai között alaposan felmérte az előtte álló szélesvállú fiút. „Úgy kell neked, korholta gondolatban önmagát, miért vállaltad a helyettesítést, s miért kell neked állandóan beszélni az Edzett ifjúságért mozgalomról, meg a testnevelés jelentőségéről."

De csak egy mákszemnyit habozott:

— *Tudok. Csapjunk össze.*

Az egész osztály köréjük gyűlt. A fiú magasabb volt, a karjai is hosszabbak, ám az igazgatóhelyettes szívósabbnak bizonyult. Végül — ha alaposan meg is izzadt — győzött.

Az óra után az egyik fiú megkérdezte:

— Miért tetszett leállni vele szkanderezni? Hogy lássuk, milyen erős?

— *Nem akartam én az erőmet fitogtatni, de azt vallom, hogy amiről beszélek, amögött mindig legyen felkészültség, fedezet.*

MEGKÖNNYEZETT KENYEREK

A balassagyarmati Szondi György Szakmunkásképző Intézetben nyolcszáz gyerek 24 különböző szakma rejtelmeit igyekszik elsajátítani. A fiatal, mindössze harmincnégy esztendős igazgatóhelyettes, Arató János 1967 óta dolgozik itt.

— Miért lett pedagógus?

— *Azt hiszem, ez családi örökség. Édesapám a szomszéd községben, Patvarcon volt pedagógus, a harmincas években kezdte pályafutását. Nekem nagyon tetszett ahogy végezte a munkáját. Különösen az ügyszeretete, a lelkiismeretessége hatott rám. Soha nem felejtem el, egyszer könnyes szemmel jött haza. Azt hittem, hogy valami baj történt. Kérdőn néztem rá. „Képzeld — felelte —, az egyik tízesztendős lurkó észrevette, hogy nem hoztam magammal ennivalót az iskolába. Megfelezte velem a tízóraiját." Tudom, apróság ez az epizód, de bennem mély nyomot hagyott, valósággal megrendített ez a történet. Talán nem is maga a tény, hanem az apámra gyakorolt hatása. Azt hiszem, azóta is ilyesfajta pedagógusi élményekre vágyom magam is minden nap.*

— Mit hozott útravalóul magával a szülői házból a pedagóguspályára?

— *Apám mindig arra nevelt: mindegy, hogy mi a szakmám. Az a lényeg, hangsúlyozta örökké, hogy akármilyen pályát is választok, azon örömmel, lelkesen haladjak, szívből végezzem a dolgomat, ezer szállal kötődjek ahhoz, amit csinálok. Ez nemcsak rám, hanem két testvéremre is vonatkozik.*

— Március 21-én KISZ-díjat kapott.

— Nagy megtiszteltetés ez. Azt hiszem, elsősorban intézetünk közösségének szól.

— Magyar—történelem szakos tanár. Nem szűkösek itt a lehetőségei?

— Úgy érzem, hogy a miénkhez hasonló iskolákban sokkal nagyobb a magyar—történelem szakos tanárok feladata és felelőssége, mint másutt. Nekünk nemcsak tanítani kell a tantárgyainkat, hanem meg is kell szerettetnünk azokat, fel kell irántuk kelteni az érdeklődést. Mert jórészt rajtunk múlik, hogy milyenek lesznek a holnap szakmunkásai, eljutnak-e egy színházba, megszeretik-e a klasszikus zenét, betérnek-e egy-egy múzeumba.

A GERINC „KÖZBESZÓLT"

Arató Ottót, a középső testvért más fából faragták, mint fivérét. A hangja nem olyan tüzes, mint bátyjáé, Jánosé, egy-egy kifejezés után meglehetősen sokat kutat emlékezetében.

— Én nem vagyok a szavak, a beszéd mestere — mondja halkan. — *Már gyermekkoromban is inkább fúrtam-faragtam, így aztán később nem csodálkozott senki, amikor szerszámkészítő tanuló lettem. Nagyon érdekelt ez a szakma. Ám a gerincem közbeszólt. Megbetegedett. Nem bírtam a munkámmal járó fizikai terhelést.*

— A kényszer tette pedagógussá?

— Igen is, nem is. Mindig szerettem gyerekek között lenni, és végül a kétkezi munkától sem szakadtam el. Igaz, egyelőre csak első évfolyamosokkal dolgozom, nekik csak a lakatosmesterség alapvető, általános fogásait tanítom meg, de remélem, jövőre már szerszámkészítést is taníthatok.

— Mire akarja nevelni a tanítványait?

Hirtelen szenvedélyessé válik a hangja:

— Kitartásra, lendületre. Azt szeretném, ha olyanok lennének, mint az édesapám, akit minden érdekelt. Ő szervezte a falunkban a színjátszó szakkört, az énekkart, vezette a könyvtárt.

Ottó hirtelen elhallgat.

— Érdekes, ahogy soroltam, hogy mi mindent is csinált apám, az jutott eszembe, hogy vajon az én előbb említett céljaim nem esnek-e egybe az övéivel.

ÉLNI— AZ EMBEREKÉRT

A legfiatalabb Arató testvér, Albert huszonkilenc éves. Tatabányán az úttörőszövetség városi elnöke.

— Nekem eszembe sem jutott, hogy más is lehetnék, mint pedagógus. Már tízéves koromban elhatároztam, hogy tanítani fogok, követem apám példáját.

— Hiszen most nem tanít.

— Csak négy éve dolgozom az úttörőszövetségben, korábban tanítottam, de már nagyon hiányoznak a gyerekek. Ha egy iskolában megkérnek órahelyettesítésre, boldogan vállalom.

— Mit tanítana legszívesebben?

— Állampolgári ismereteket. Szeptembertől kísérleti jelleggel bevezetik a nyolcadik osztályokban.

— Miért éppen ezt?

— Mert megdöbbenve tapasztaltam, hogy milyen keveset tudnak alkotmányunkról, jogaikról és kötelességeikről a gyerekek.

— Mi a legfőbb pedagógiai hitvallása?

— Amire az édesapám tanított. Az, hogy a legszebb dolog a világon az emberekért élni, valamit tenni értük. És ez csak úgy lehetséges, ha sokat, nagyon sokat vagyunk velük együtt, ha megismerjük életüket, gondjaikat, bajaikat. Ha megosztják velünk a szomorúságukat, örömüket. Ez pedig bizalom nélkül nem megy. Az a célom, hogy bízzanak, bízhassanak bennem.

Mielőtt az Arató testvérekkel való találkozásra indultam volna, így gondoltam: három nagyszerű pedagógust ismerek majd meg.

Tévedtem! Négyet ismertem meg. Minél többet beszéltem velük, annál jobban kibontakozott előttem egy férfi, egy lelkes, hittel élő, szenvedélyes ember portréja, aki nemcsak írni, olvasni, számolni tanította meg növendékeit — és saját fiait —, hanem élni is.

Bőcs Ferenc

KÖNNYŰ NEKED, KORPONAI!

Sajátságos helyzetben vagyok. Az osztály egyik fele irigyel, a másik fele sajnál.

– Könnyű neked, Korponai! – állapítja meg az osztály egyik fele. – Te azt csinálhatsz, amit akarsz. A mamád az osztályfőnök, hát nyújthat ennél többet az élet?

– Szegény Korponai! – szánakozik az osztály másik fele. – Állandó tanári felügyelet alatt élni! . . . A helyedben már régen megőrültem volna.

Szó, ami szó, volt egy időszak, amikor csakugyan számítottam rá, hogy megőrülök. Eleinte ugyanis megpróbáltam vitatkozni, bebizonyítani mindkét csoportnak, hogy egészen más az ábra. Ők azonban vakon hitték a rögeszméiket, és egyre idegesebb magyarázataimra akkorákat legyintgettek, hogy majd kiszakadt a karjuk:

– Nem kell a szöveg, Korponai. Nekünk is bőr van a hátunkon . . .

Éppen ezért kivételes öröm számomra, hogy ezúttal nem vág közbe senki. Gyorsan elmondok hát néhány példát, amelyből – remélhetőleg – kiderül majd a teljes igazság. Hogy igazából irigyelni, vagy sajnálni kell-e engem? . . .

*

Egyik nap – hogy, hogy nem? – kínos aprólékossággal, és példamutató ügyszeretettel átrajzoltuk kissé az osztályban függő térképet néhány elsőrangú cimborával. A Duna Pest felől megkerülte a fővárost, a Balaton átkerült az Alföldre, meg ilyenek. Ha finoman akarok fogalmazni, akkor anyu, illetve az osztályfőnökünk bizonyos mértékig kijött a sodrából. És mivel fejlett érzéke van a bűnüldözéshez, pillanatok alatt felgöngyölítette az ügyet.

Csak rám nem számított. Már a büntetést osztotta, amikor égni kezdett alattam a pad. A brigád ugyan hallgatott, de . . . szóval fel kellett állnom.

Az osztályfőnök, illetve anyu kizárta a tetteseket az esedékes több napos túráról, amelyet egyébként ő vezet majd. Ez a kizárás természetesen most már rám is vonatkozott. Anyu, illetve az osztályfőnök arcán valami olyan csalódás és szomorúság tükröződött, amit azt hiszem nem felejtek el többé. Hiszen otthon már hetek óta ezt a kirándulást tervezgettük.

*

Elég az hozzá, hogy hibátlan barátaim legközelebbi akciójában – talán éppen az előbbi eseten felbuzdulva – már nem vettem részt. Ám úgy látszik, a jótett is elnyeri méltó büntetését, mert mit hallok? Azt hallom, hogy derék tettestársaim egyre alacsonyabbra értékelik mind testi, mind szellemi képességeimet, míg végül megállapodnak abban, hogy ez a szerencsétlen Korponai végül is semmiben sem különbözik egy közönséges pincebogártól.

Az ügy csúcspontját az jelentette, amikor megtudtam, hogy nemhogy nem hívnak többé sehová, hanem egyszerűen eltitkolják előlem még a terveiket is. Egyre szilárdabb ugyanis a meggyőződésük, hogy első dolgom beárulni őket az osztályfőnöknek, illetve a mamának . . .

*

Néha magam is Mária néninek szólítom, olykor még otthon is. Nagyon sokan hívják így, hát persze, hogy ez vésődik az agyba. Egyébként eleinte nagyon zavart a móka. Egyrészt roppant féltékeny voltam a többi ürgére, mert velük épp úgy törődik, mint velem. Másrészt meg otthon időnként feltartottam a kezem, ha szólni kívántam. Nem mon-

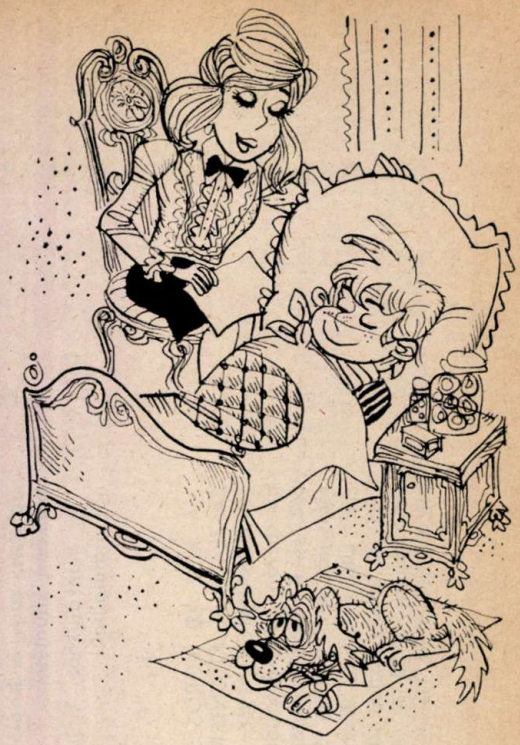

dom, néha sikerült nyújtózásnak álcázni a mozdulatot, de hát örökké nem tornázhat az ember . . .

Ma már persze csak röstelkedve vihogok ezeken a marhaságokon, mert azért hamar rájöttem, hogy az osztályfőnök, illetve anyu, otthon éppen olyan édesanya, mint akárki másé. Amíg el nem alszom, kizárólag velem törődik. Csak ezután készül holnapra, javítja a többiek dolgozatait, olvas, vagy tanul, vagy a jó ég tudja, mi mindent kell még csinálnia, amikor én már javában dorombolok a paplan alatt.

Nemrégen meg kifejezetten az a „szerencse" ért, hogy beteg lettem! A torkom hasogatott, mintha húsdarálót forgattak volna benne, a lázmérő felrobbant a hónom alatt, egyszóval remek volt.

Mert anyu velem maradt egy egész héten át, még az iskolába se ment be. Miattam! . . .

*

Úgyhogy tulajdonképpen tényleg lehet irigyelni is, sajnálni is. Csak éppen ellenkezőleg, mint ahogyan azt az osztályban gondolják.

CSER GÁBOR

Gratulálunk!

Nagyon sok csapat végzett eredményes munkát ebben az úttörőévben. Közülük a legkiválóbbak – immár hagyományosan – a nemzetközi gyermeknapon megkapták a legnagyobb jutalmat: a **KISZ Központi Bizottsága Vörös Selyemzászlaját, a zászlószalagot, vagy a Kiváló Úttörőmunkáért kitüntetést.**

Jó munkájukhoz, kitüntetésükhöz gratulálunk!

*

A KISZ KB VÖRÖS SELYEMZÁSZLAJÁVAL KITÜNTETETT ÚTTÖRŐCSAPATOK: 1966. sz. Dobó István Úttörőcsapat, Pécs; 668. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Páhi; 695. sz. Szüts József Úttörőcsapat, Kiskunhalas; 2460. sz. Dobó Katica Úttörőcsapat, Szarvas; 2750. sz. József Attila Úttörőcsapat, Hernádnémeti; 1164. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Taktaszada; 2100. sz. Dózsa György Úttörőcsapat, Szentes; 1244. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Dég; 1749. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Pér; 383. sz. Bocskai István Úttörőcsapat, Debrecen; 3111. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Poroszló; 4120. sz. Martos Flóra Úttörőcsapat, Oroszlány; 3453. sz. Killián György Úttörőcsapat, Felsőpetény; 482. sz. Arany János Úttörőcsapat, Monor; 176. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Kaposvár; 1112. sz. Dózsa György Úttörőcsapat, Tyukod; 4833. sz. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Geszteréd; 1201. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Martfű; 516. sz. Hunyadi János Úttörőcsapat, Celldömölk; Magyar László Úttörőház, Szombathely; 2214. sz. Kiss Lajos Úttörőcsapat, Veszprém; Fabik Károly Úttörőház, Nagykanizsa; 671. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Budapest; 61. sz. Hámán Kató Úttörőcsapat, Budapest.

A KISZ KB VÖRÖS SELYEMZÁSZLÓ SZALAGJÁVAL KITÜNTETETT ÚTTÖRŐCSAPATOK: 1457. sz. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Kiskőrös; 4042. Kulich Gyula Úttörőcsapat, Orosháza; 2498. sz. Hunyadi Mátyás Úttörőcsapat, Alsózsolca; 3168. sz. Zrínyi Miklós Úttörőcsapat, Ózd; 2663. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Sárbogárd; 198. sz. Hámán Kató Úttörőcsapat, Sopron; 1190. sz. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Földes; 1217. sz. Gárdonyi Géza Úttörőcsapat, Kál; 640. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Kesztölc; 3503. sz. Zrínyi Miklós Úttörőcsapat, Mátraverebély; 98. sz. Gárdonyi Géza Úttörőcsapat, Karád; 1514. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Baktalórántháza; 1511. sz. Hámán Kató Úttörőcsapat, Nyíregyháza; 777. sz. Kiss Pál Úttörőcsapat, Tiszafüred; 513. sz. Kanizsai Dorottya Úttörőcsapat, Szombathely; 2215. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Bagodvitenyéd; 3130. sz. Török Béla Úttörőcsapat, Budapest; 557. sz. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Budapest.

A KIVÁLÓ ÚTTÖRŐMUNKÁÉRT KITÜNTETÉST KAPTÁK MEG: 2887. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Palotabozsok; 316. sz. Batthyány Lajos Úttörőcsapat, Kiskunfélegyháza; 4713. sz. Tinódi Lantos Sebestyén Úttörőcsapat, Baja; 3960. sz. Bartók Béla Úttörőcsapat, Vésztő; 2454. sz. Toldi Miklós Úttörőcsapat, Tótkomlós; 4041. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Ricse; 83. sz. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Miskolc; 2748. sz. Ady Endre Úttörőcsapat, Miskolc; 2014. sz. Gábor Áron Úttörőcsapat, Röszke; 2651. sz. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Adony; 2535. sz. Móra Ferenc Úttörőcsapat, Győr; 197. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Sopron; 260. sz. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Hajdúsámson; 350. sz. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Komádi; 3443. sz. József Attila Úttörőcsapat, Heves; 4952. sz. Flórián István Úttörőcsapat, Tát-Kertváros; 123. sz. Dózsa György Úttörőcsapat, Balassagyarmat; 2445. sz. Nógrádi Sándor Úttörőcsapat, Buják; 456. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Alsónémedi; 493. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Csobánka; 4092. sz. Dózsa György Úttörőcsapat, Gomba; 1044. sz. Vak Bottyán Úttörőcsapat, Balatonszentgyörgy; 129. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Tiszadob; 1358. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Nyíregyháza; 3023. sz. II Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Csaroda; 4664. sz. Háy Mihály Úttörőcsapat, Jászberény; 1119. sz. Gábor Áron Úttörőcsapat, Izmény; 1071. sz. Hanti István Úttörőcsapat, Dombóvár; 435. Béri Balogh Ádám Úttörőcsapat, Fadd; 4272. sz. Fürst Sándor Úttörőcsapat, Szentgotthárd; 1474 sz. Hámán Kató Úttörőcsapat, Szombathely; 5248. sz. Bem József Úttörőcsapat, Veszprém; 25. sz. Csány László Úttörőcsapat, Keszthely; 5110. sz. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Lenti; 387. sz. Zrínyi Miklós Úttörőcsapat, Murakeresztúr; 220. sz. Szilágyi Erzsébet Úttörőcsapat, Budapest XI.; 5400 sz. Hevesi Gyula Úttörőcsapat, Budapest XV.; 323. sz. Hunyadi János Úttörőcsapat, Budapest, XVI.

MUNKÁNK GYÖNYÖRŰ JÁTÉK!

Dargay Attila tud játszani. A színekkel, vonalakkal, figurákkal éppúgy, mint a szavakkal. Ha munkájáról beszél — megelevenednek a történetek. Gonoszkodó, apró manók ugrálnak körülötte, áttetszően kék tündérlányok repülnek, Kajla morcosan vakkant, Kica a sértődős görénnyel vitatkozik... Egy-egy szemhunyorítással, kéz- vagy ujjmozdulattal, mosollyal, szomorkás pillantással úgy jellemzi hőseit, ahogy azokat majd a nézők látják.

Minden rajzához több száz meglesett pillanat tartozik. Apró megfigyelések, esti sétákon, utcákon, üzletekben megjegyzett mozdulatok. Rezzenésnyi dolgok, melyekből aztán kikerekedik egy szégyenlős tyúk, bosszankodó görény, vagy éppen egy toporzékoló giliszta.

— Én azt mondom, nem az az érdekes, hogy egy giliszta toporzékol. Inkább az, hogy azt hogyan teszi? Giliszta és giliszta között ugyanis óriási különbség van! Egy gyomorbeteg giliszta egészen másképp dühöng, másképp toporzékol, mint egy futballdrukker giliszta! Nem?! Ez nem tréfa! Aki komolyan veszi ezt a hivatást, annak tudnia kell megeleveníteni, megjeleníteni dolgokat. Emberi tulajdonságokat, jellemző mozdulatokat, fintorokat felfedezni — akár egy farakásban is. Észrevenni, hogy a tyúk most bánatosan, vidáman, magabiztosan vagy félszegen sétál. A kutya éppen azt gondolja magáról, hogy szép és illegeti magát séta közben, vagy sértődött, mert nem figyelnek rá. Ráncolja a homlokát, vagy ugatna — de mégsem teszi, mert úgy érzi —, az ugatás most nem illő dolog. Mindig, mindenütt, mindenben meg lehet — és meg kell — látni a jellemző és a játékos tulajdonságokat!

— Ehhez tudni kell játszani is.

— Igen. A Pannónia Filmstúdióban, a mi szobánkban reggelente családanyák, apák, komoly emberek ülnek a rajzasztal mellé. Aztán eltelik egy kis idő, s ha körülnézek, azt látom: az egyik felhúzott vállal rajzol, a másik fintorog, a harmadik felfújja az arcát, a negyedik nevet. Én már tudom, hogy abban a pillanatban, mi látható a papíron. Például már észrevettem, hogy a kezemben, a lábamban másképp mozdulnak az izmok, ha futó, sétáló vagy ugró figurát rajzolok. Vagyis azonosulok a történettel. Most például egy olyan mesefilmet készítek, melynek egy pompon a főszereplője.

— Mosolygós vagy mélabús pompon?

— Ugrándozó, fecsegő, locsogó, rengeteget dumáló pompon. Csukás István írta a mesét, és Sajdik Ferenccel közösen készítjük el a televíziós változatot. Ez a pompon valójában egy kis gubanc, s egy sapka tetején lakik. Ám millió tréfás tulajdonsága van, egy pillanatig sem ül nyugodtan a helyén. Így most én is ilyen ugrándozós, vidám, játékos vagyok. És ilyen a mi munkánk. Csodálatos, gyönyörű játék...

— Munkaidejében játszik, szabad idejében modellcket készít. Mikor dolgozik?

— Mindig. Ha megfigyelek, ha felfedezek valami újat, szokatlant, mulatságosat, azt megjegyzem. Másban, például egy író emberben gondolatok, mondatok rögződnek meg, bennem az élmények vonalakká, színekké rendeződnek. S lehet, hogy az a közértes, aki egyszer félig behunyt szemmel adott egy zsömlét — valamelyik rajzomon —, már megjelent. Egyébként a modellezés is megelevenítés, éppúgy, mint a film. Kézbe veszek egy darab papírt, vagy fadarabot, és kialakul egy tárgy. Egy szép vonalú hajó, vagy repülőgép... Ám mostanában legtöbbet a kutyámmal foglalkozom. Csuvaj megváltoztatta az életemet. Azelőtt mászkálós ember voltam, s nemigen ügyeltem a rendre. Most, igen, hiszen sétáltatnom kell, etetnem kell, foglalkozni kell vele, mert különben megsértődik, félrevonul. A kutya nem azt jelenti, hogy valaki négy lábon jön mellettem. Hanem barátot, társat, vidámságot, ragaszkodást.

— Rajzolói munkájáért, és a Ludas Matyi című filmért Érdemes Művész kitüntetést kapott. A filmet a Szovjetunióban is bemutatták. Sikerrel?

— Tallinnban a vetítés után nekem is színpadra kellett lépnem. Izgulós ember vagyok, zavar a mikrofon. De hát nem volt mit tenni, belevágtam az első mondatba. Aztán a másodikba, s közben azon gondolkoztam, lesz-e harmadik? Akkor hirtelen kinyíltak az ajtók. Mint az orgonasípok, úgy jöttek a kicsi, nagyobb és még nagyobb fiúk és lányok. Rajzokkal, virággal. Hozták Döbrögit, a Ludat — ahogy ők látták — és Matyit — szőkén. Egy másodperc alatt gombóc nőtt a torkomban, és nagyon boldog voltam. Ha ezeknek a csupa szőke gyereknek Matyi is szőke lett — azt bizonyítja, hogy megszerették...

— Készül-e újabb, egész estét betöltő film?

— Egyelőre még nem. Álmom, hogy a Csongor és Tündét megrajzolhassam. Szeretném, ha Vörösmarty csodálatos költeményét mindenütt megismernék.

Dobozy Zsuzsa

ÜGYES VAGY?

Ha igen — ne tétovázz! Vedd elő a tűt, a cérnát, az indigópapírt, és a rongyoszsákban meglapuló filcet, gombot, gyöngyöt! Most ugyanis olyan ötleteket olvashatsz — melyekkel régi, vagy új trikódra te is átmásolhatod Kajlát, CIMEA Vikit, és a kubai VIT jelvényét.

Az embléma tervezője, Dargay Attila nemcsak a figurákat tervezte meg, hanem megjelölte a színeket is. Azt, hogy milyen cérnával dolgozhattok. S ahhoz, hogy hogyan vándorolhat a jelvény a papírról a trikóra, mi gyűjtöttünk össze néhány hasznos tanácsot.

Úgy mondják — mi is kipróbáltuk — a legegyszerűbb, ha kivágjátok a rajzot, és indigóval átmásoljátok a trikóra. Így élethűbb és pontosabb lesz, mintha szabad kézzel kísérleteznétek. Ha elkészültetek a rajzzal — nincs más dolgotok, mint elővenni a tűt és a színes fonalakat. Legjobb — és legmutatósabb — ha szálöltéssel varrtok. Kajla szemét, CIMEA Viki földgömbhasát a buzsáki hímzésből már ismert „töltő-öltéssel" tehetitek szeppé. Akinek a keresztöltés tetszik jobban, azzal is megpróbálkozhat!

Jó ötlet a színes filc is. Kivágásához rajztudás sem szükséges, tehát még a vállalkozóbb kedvű fiúk is megpróbálhatják. A kivágott figurákat már csak rá kell varrni az anyagra. (A ragasztás nem jó, mert nem bírja a mosást, vasalást!) Sok-sok ötlettel díszíthettek. Kajla orrát például gombbal, vagy bőrdarabbal, a szemét gyönggyel. Gyöngyöt varrhattok a VIT piros, kék, narancssárga, és sárga jelvényére is. S ha jobb ötletetek támad — bátran kísérletezzetek. Jó munkát!

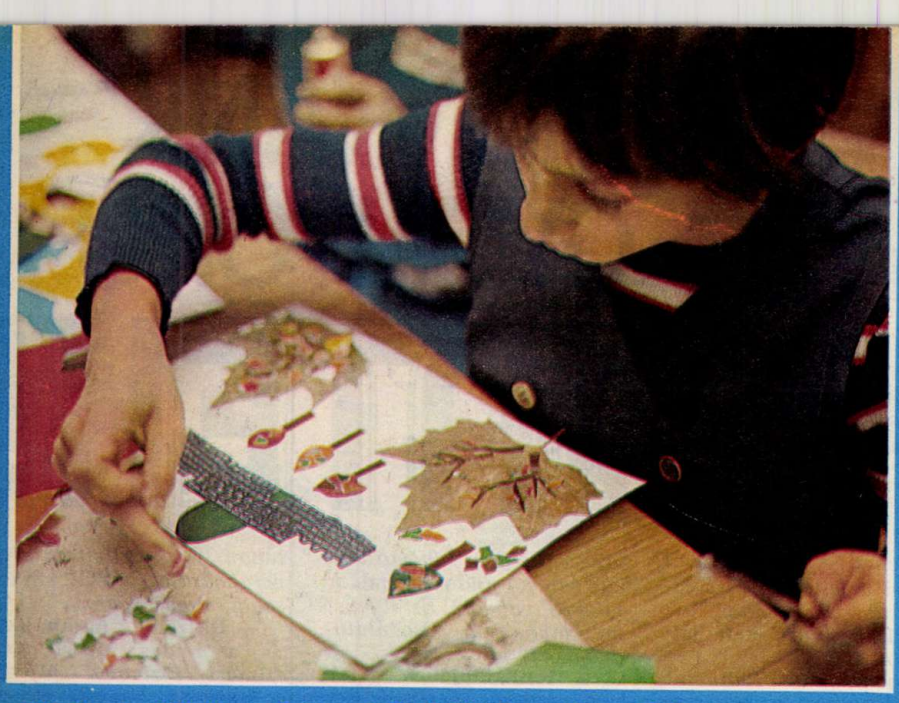

Készül a fantáziakép a Parlamentről. A falevél azonban valóságos

Az egész osztály ragaszt, tép, vág. Ili néni pedig végtelen türelemmel javít, segít

Szinte érthetetlen, hogy az össze-vissza tépkedett, színes papírfecnikből hogyan áll össze végül is a kép. Mozaikkészítő szakkörként indult, vagy húsz évvel ezelőtt ez a munka a fővárosi Szemere utcai általános iskolában.

Közben kialakultak a különböző stílusok. Van, aki előrajzolja a témát, s a papírszeletkéket ragasztja a megfelelő helyre. Mások festéket, apró tárgyakat is felhasználnak. Ahogy dr. Hardicsai Gáborné tanárnő elmondta: „Szabad a gazda! Mindenki a saját fantáziája szerint állíthatja össze mozaikképét. A folyosón levő tablón a szakkörök közös munkáját láthatjuk. Egy-egy részlet emlékeztet bennünket a régiekre — mondta a tanárnő — ezért állnak nálunk a mozaikok is — mozaikokból."

SZABAD

A

A lépcsőfordulón az idegent hatalmas tabló fogadja. Ez mind a gyerekek munkája. Büszkék is rá valamennyien

Fotó: Wágner Margit

A GAZDA

FIATALOK IS ELKEZDHETIK

Az alábbi néhány gyakorlatot természetesen csak kóstolónak szánjuk. Reméljük, ahhoz elegendő lesz, hogy ezt „elfogyasztva" állandó vendégei legyetek a TV esti tornájának, amelynek a címéből – Idősebbek is elkezdhetik – különösen az IS szócskára hívnánk fel a figyelmet. Ezek szerint a fiatalabbak IS elkezdhetik!

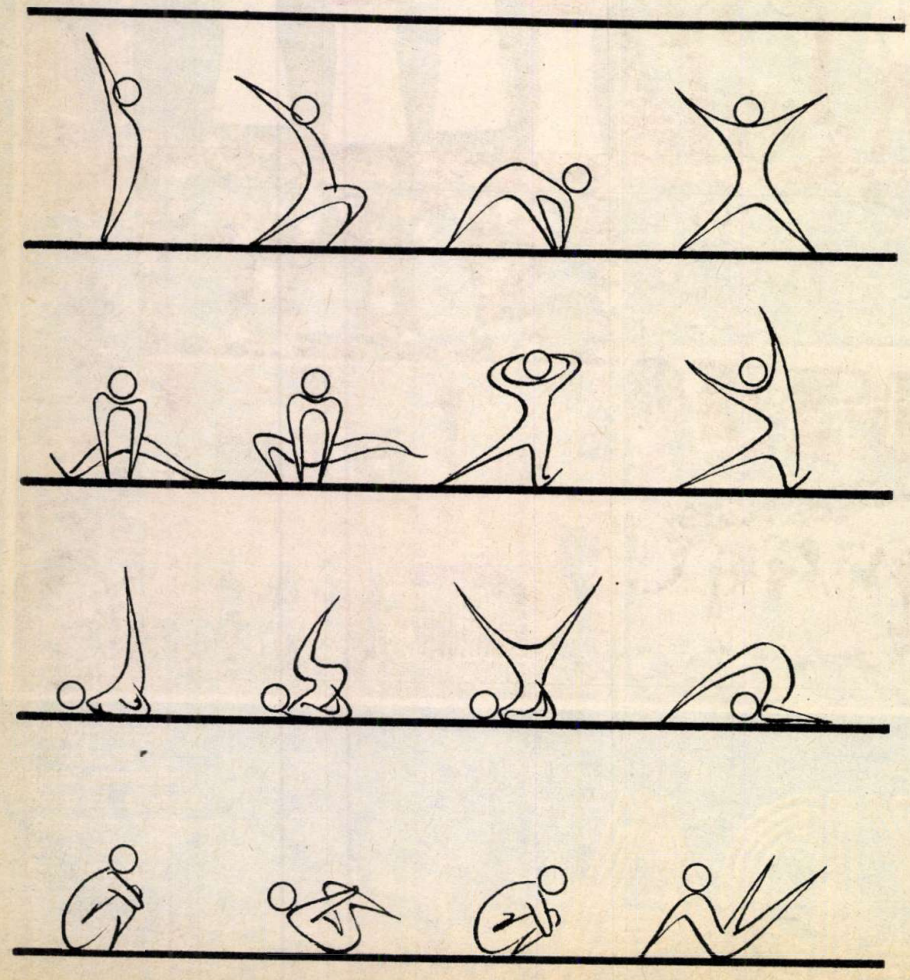

MÉRNÖK – KUTATÓ – EDZŐ

BÉRCZY ISTVÁN

Néhány évvel ezelőtt még csak szűkebb, „szakmai" körökben ismerték a nevét. Ott viszont – nagyon! A tornászok világában Bérczy István neve egyet jelentett a nemzetközi küzdőtereken is egyre magabiztosabban színre lépő magyar tornasporttal. Válogatott versenyző volt, egy Európa-bajnoki negyedik helyezéssel a háta mögött, és egy sikeresnek igérkező olimpiai szereplés előtt.

Ekkor azonban két komoly sérülés formájában közbeszólt az ostoba véletlen. Méghozzá parancsoló módon. A pályafutás véget ért, jóformán azelőtt, hogy valójában elkezdődött volna.

Mármint az élsportoló pályafutása.

Mert Bérczy István – az ember – siránkozás helyett rendkívül céltudatos munkához látott. Közlekedési mérnöki diplomát szerzett, majd a Testnevelési Főiskolán lett kutató, és végül a tornához is visszatért. Egyrészt a Bp. Spartacus tornászainak edzéseit vezeti, másrészt – az esti tv-torna keretében – mindannyiunk egészségéért dolgozik.

Gyakorlatai egyszerűek, játékosak, ám aki már végigcsinálta őket, az tudja, hogy nemigen maradt megdolgozatlan izomcsoportja . . .

Magánemberként is szép hivatást teljesít: otthon három gyermeke várja a derűs, csendes, szerény édesapát. És az ilyesmi bizony nem mérhető olimpiai érmekben.

–R–R

nem az ő „asztaluk". Kényszerhelyzetben voltunk, mivel az országban alig van egy-két olyan vállalat, amelyik az ilyen feladatokat magáénak vallja, de őket akkoriban hidegen hagyta az Úttörőstadion ügye.

— A Rozmaring nem hibás — mondja Schmidt János. — Ők azt csinálták, amit az ÉTI előírt. Becsületesen, jól dolgoztak, de csapnivaló tervek alapján.

Merész kísérlet — nagy kudarc

A generáltervező, a BUVÁTI képviseletében Rausch Róbert így vélekedik:

— Az egész stadion tele van hajszálrepedésekkel. Tudtunk a szigetelési gondokról, nem is vállaltuk el a tervezést. Ez felelőtlenség lett volna. Kiadtuk a munkát az ÉTI-nek.

Mit mond az ÉTI nevében Novák László? Röviden ezt:

— Mi csak szakvéleményt állítottunk össze, a terveket a BUVÁTI készítette. Nem is lett volna beázás, ha a kivitelező nem tér el az eredeti tervektől. Egyébként nincs ott olyan nagy baj, kisebb javítással mindent meg lehet oldani.

Nincs nagy baj? Ahogy vesszük... „Csupán" gyerekek ezrei rekednek a stadionon kívülre, az Ed-

Az esernyő ősrégi és meglehetősen praktikus találmány. Az Úttörő Sporttelep beázásának megszüntetésére talán mégsem ez a legcélszerűbb eszköz...

délig...

zett ifjúságért mozgalom, az úttörő-olimpia idején, s talán jövőre is, a gyermekek nemzetközi évében.

Ám kérdezzük meg a kivitelezőt, hiszen az ÉTI szerint ők a ludasak.

Pető Gábor, a Rozmaring építésvezetője:

— Az ÉTI vállalta a tervezést, a helyszíni művezetést és egyben garanciát arra, hogy minden a legjobban sikerül. A kazánháznál és a cselgáncsteremben hagyományos, bitumenes szigetelést készítettünk, ott nincs is semmi baj. Amikor a tribünhöz értünk, kiderült, hogy sem a tervek, sem az anyag nem felelnek meg a követelményeknek.

— Ennek ellenére folytatták a munkát...

— Nem, kérem, az utolsó rétegeket Novák László saját kezűleg rakta le. Mi egyébként is csak akkor emelhetünk szót, ha régi, bevált anyaggal dolgozunk. Kísérletnél nincs jogunk arra, hogy eleve kétségbe vonjuk az esetleges eredményt.

Tehát az Úttörőstadion kísérleti célokat szolgált. Minek, kinek volt jó ez? Az „esetlegességből" valóság lett; a víz ismét utat tört magának, s az eredmény: a röplabda-, a tenisz-, a vívó- és a természetjáró szakköröknek különböző budapesti iskolák adtak helyet.

Segítenek a KISZ-esek!

A beázás mellett nem kisebb gond, hogy a sporttelep atlétikai pályáját is fel kellene újítani. De hiába van rá pénz, az eddigi vállalkozók: a Szilasmenti Tsz, a dögi, a sasadi, és a Szabadság Mgtsz, valamint a Fővárosi Kertészeti Vállalat sorban visszaléptek, illetve még nem adtak határozott választ. Az „igen"-től a „nem"-ig hosszú hónapok teltek, telnek el, s közben tovább gazosodik, romlik az egykori futóversenyek remek színhelye.

Az újságíró ilyenkor végiglapozza a noteszét, és megpróbál olyan megbízható vállalatot keresni, amelyről tudja, hogy KISZ-fiataljai szívesen segítenének. A Betonútépítő Vállalatnál kötöttem ki, amelynek dolgozói most is hatalmas beruházásokon — a többi között az M1-es és az M3-as autópálya építésén — tevékenykednek.

Dencs Béla, a vállalat KISZ-bizottságának titkára így nyilatkozik:

— Van emberünk, gépünk és kedvünk is ehhez a munkához. Ifjúkommunistáink érzik, tudják, hogy mit jelent ez a két szó: Margitszigeti Úttörőstadion. Megnézzük a terepet, és ha nem haladja túl az erőnket, megcsináljuk, amit tőlünk, KISZ-esektől várnak az úttörők!

Ez a kérdés tehát — remélhetőleg mihamarabb — megoldódik. De mi lesz magával az épülettel, hová vezet a huzavona, amelynek a gyerekek tömegei isszák meg a levét?

Egy csipetnyi reménység

A közmondás szerint minden út Rómába, a tapasztalatok szerint az elfuserált építkezések ügye a bíróságra vezet. A beruházó körülbelül nyolcszázezer—egymillió forintra pereli a tervezőt. Most majd kiderül, hogy ki, mennyiben felelős a történtekért, s a vétkesek nyilván elnyerik méltó büntetésüket.

Ettől azonban az Úttörőstadiont még nem vehetik birtokukba a legifjabb sportolók, a falak továbbra is beáznak, a helyiségek egy része használhatatlan marad.

— Két megoldás lenne — mondja Schmidt János. — Az egyik: új stadiont kellene létrehozni. Ez legalább 50 millióba kerülne, és ki tudja, mikor érne véget az építkezés. A másik: a jelenlegi épület fölé — acélvázas szerkezetre — graboplaszt burkolat kerülne. Ilyen módon készült például a soproni Lővérekben az új uszoda. Szemre is tetszetős, biztos, hogy többé nem lenne beázás, és a vászon hozzávetőleg 150—200 ezer forintnyi kiadást jelentene.

A válasz megnyugtató. Ám akár ezt, akár más megoldást találnak az illetékesek, mindenképpen gyors intézkedésre van szükség. És az eddiginél sokkalta nagyobb figyelemre ebben az ügyben! A sport, a gyermekek — mindannyiunk — ügye iránt.

Dési Péter
Fotó: Szalay Béla

Randevú a szökőkútnál

Képletesen szólva, öreg Földünk ifjúsága ad majd randevút egymásnak Havanna szívében, az „Ifjúsági szökőkútnál". A XI. Világifjúsági és Diáktalálkozó házigazdái úgy tervezik, hogy az impozáns szökőkút a nagy esemény egyik leglátogatottabb színhelye lesz, a VIT egyik szép jelképévé válik majd.

A fesztivál megnyitó ünnepségét július 28-án, a délutáni órákban rendezik meg a Latin-Amerika stadionban. A sort a X. VIT házigazdáinak, az NDK ifjúsági szervezetének küldöttei nyitják meg. Ezután ünnepélyes külsőségek között felvonják a XI. VIT zászlaját.

A fesztivál bővelkedik majd rangos sporteseményekben, melyeken a kubai és a nemzetközi sportélet neves képviselői vesznek részt.

Varaderóban, az ismert és méltán népszerű kubai üdülőhelyen lesz a vízifesztivál, amelynek keretében szabadidős, pihenőprogramokat, vízi-, sport- és halászati bemutatókat tartanak, hajókirándulást, ifjúsági, zenés-táncos műsorokat terveznek.

A kubai nép hagyományos ünnepén, július 30-án megemlékeznek a XI. VIT résztvevői azokról a hősökről, akik az életüket áldozták a forradalom ügyéért. Ez a nap a „Hősök napja" nevet viseli. A résztvevők ekkor megkoszorúzzák a Gramma emlékmúzeumban levő hősök sírját.

A VIT állandó programjához tartoznak azok a kiállítások, amelyek a kubai ifjúság életét, a kubai és a latin-amerikai képzőművészet legújabb alkotásait mutatják be. A nemzetközi filmfesztiválon a nézők láthatják a résztvevő országok játék-, dokumentum- s rajzfilmjeit. A tervek szerint a filmbemutatókat kerekasztal-beszélgetések és vitafórumok követik.

A VIT idején fogadják el Kuba ifjúsági és gyermektörvényét. Ez a tény azt jelképezi, hogy a szervezők nem véletlenül szántak nagy szerepet a gyermekrendezvényeknek. A CIMEA közreműködésével a rendezők gondoskodtak arról, hogy a VIT-en érdekes, változatos, gazdag gyermekprogram is legyen. A tervek szerin két alapvető része lesz az ifjúsági fesztivál gyermekműsorának. Az egyik: létrehozzák a Gyermekbarátok Klubját — felnőtteknek. Itt különböző gyermekmozgalmak vezetői, tanárok, jogászok, orvosok vesznek részt az előadásokon, tanácskozásokon, amelyeknek központi témája a gyermekek jogainak megvalósítási lehetősége lesz.

A másik rész: nemzetközi gyermektábor létesül a Havannától mintegy harminc kilométerre levő, húszezer gyermek befogadására alkalmas José Marti úttörőtáborban.

A sok tapasztalattal gazdagító tanácskozások, valamint a hangulatos vetélkedők, izgalmas sportesemények, változatos kulturális bemutatók jól megférnek majd egymás mellett a XI. VIT-en, amelynek méltó befejezése lesz a nemzetközi karnevál.

Aggódó levél a táborba

Kedves Tanár Úr!

Egy aggódó anya levelét tartja a kezében. Könyörögve kérem, vigyázzon az én Pistikámra a távoli Zergenyebükkös viszontagságai között. Nem azért neveltem hat évig féltő gonddal, nem azért járattam fafurulyára, különlatinra és rezgőáramkörre, hogy a táborban netán egy kóbor ebtől oldalba rúgatván, derékba törjön gyengéd lelkivilága. Én magam nehezen mozdulok. Még Budára is ritkán rándulok át, valahogy túl huzatos nekem. Az idei nyarat is inkább Palma de Mallorcán töltöm. Pistikét csupán a jövője érdekében küldöm el a táborba. Ha látják, hogy már hatéves fejjel bedobta magát a közösségi élet sűrűjébe, az majd később is jól veszi ki magát.

Fenntartásaimat feledve, idejekorán szemügyre vettem a táborhelyet, hogy lássam, miféle megpróbáltatások leselkednek az én kis drágaságomra. Remélem, ön is gondolt arra, hogy az erdőt még a tábor megnyitása előtt alaposan ki kell ciánoztatni. Nem azért vásároltunk új öröklakást, hogy Pistike visszataszító élősdiektől hemzsegve térjen haza a táborból. Egy szó, mint száz, Zergenyebükkös tele van poloskával. A vérszomjas rovarok még hét fekete pettyet is hordoznak a hátukon, ebből is látható, hogy különösen vérszomjas fajtáról, az úgynevezett katicapolosról van szó.

Kérem, óvja Pistikát a táborhelyen hemzsegő apró krokodiloktól is. Egy ilyen tranzisztoros zöld hüllő marása végzetes lehet az alig bimbózó gyermeki lélekre, és egy életre megutáltathatja vele az élővilágot, ami pedig hatodikban főtantárgy. Ottlétem alkalmával több tucat ronda kis zöld krokodil lihegett Zegenyebükkös forró kövein, mondanom sem kell, hogy elájultam a rémülettől. Egy helybeli szántóvető ugyan közölte velem, hogy azok nem krokodilok, hanem gyíkok, de én felvilágosult ember vagyok, tudom, hogy a gyík nem állat, hanem retikül.

Kérem, a világért se engedje, hogy Pistike a táborban fecskékkel játszadozzék, a kegyetlen madár villás farka még megszúrná a csöpp kis kezét. Nem az önét, kérem, hanem a Pistikéjét, nehogy valami félreértés essék.

Azt bizonyosra veszem, hogy a kakukkokat kellő időben eltávolítják az erdő fáiról. A gyermek önérzete szenvedne gonosz sérülést, ha látná, hogy egy oktalan madár illendően be tud mutatkozni, amire ő hatéves vén szamár létére még mindig képtelen.

Ha megenged egy tanácsot, én a kakukkok helyett bimbamórát helyeznék a fákra. A bimbamóra is negyedóránként zörög, és legalább a gyermek zenei műveltségét is adoptus (adekvátor) módon fejleszti.

Kedves Tanár Úr! Pistike csomagjában egy sajtolt bádogból készült tűzoltósisakot talál, gazdagon aranyozva. Kérem, hogy alkonyatkor ne feledje a gyermek fejére tenni, ez megvédi a denevérektől. A keresztanyám tudós nő, 1943-ig javasasszony volt Kötegyánban, tőle tudom, hogy a denevér a maga ordenáré mohóságával beleragad az ember hajába. Hát kérem, nem azért nevelem Pistikét, nem azért járatom néptáncra és holográfiára, hogy madarakat hozzon haza a fejében.

És szíveskedjék óvni őt a marháktól is. Zergenyebükkösön jártomban alkalmam volt találkozni egy tehénnel, amelynek barna és fehér foltjai Polinézia hegy- és vízrajzi térképét adták ki. Ez önmagában hasznos segítséget nyújthatna Pistike geográfiai tanulmányaihoz, de félő, hogy ez az állat neadjisten ráböd̈ül a gyermekre, Pistikének örök időkre elmegy a kedve az iskolatejtől, pedig rengeteg fejmosásba került, amíg rászoktattam.

Ezek után bizonyára megérti, ha azt javaslom, tartsák jövő évi táborukat a mi lakásunkban. Pistike gyermekszobájában akárhány sátrat felverhetnek, s a piros rongynyuszi, a lila plüsselefánt, meg a fűzöld gumimókus révén állattani ismereteiket is elmélyíthetik.

Kérem, vigyázzon Pistikémre és gondolja meg, hogy Palma de Mallorcán egy nyugodt perce sem lesz az aggódó anyának.

Peterdi Pál

FIGYELEM!

Általános iskolát végzett fiatalokat veszünk fel az 1978—79-es tanévre fonó-szövő szakmunkástanulónak 16 éves korig. A tanulmányi idő 2 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék vidékieknek havi 500,— Ft, társadalmi ösztöndíj helybeli lakosoknak havi 450,— Ft, havi 90,— Ft-ért reggeli, ebéd, vacsora, munkaszüneti napokon is. Ingyen tankönyvet és munkaruhát adunk. Elhelyezés kollégiumban.

A kezdő tanulóbér havi 410,— Ft-tól 610,— Ft-ig terjedhet, amely a tanulmányi eredménytől függően változik.

Továbbtanulási lehetőség van. Szakmunkásvizsga után a kereset havi 2500,— Ft-tól 3500,— Ft-ig terjedhet.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től 1/4 4-ig személyesen. Levélre is részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR, személyzeti és oktatási osztály, 1046 Budapest IV., Erkel u. 30.

PÁLYAVÁLASZTÓK!

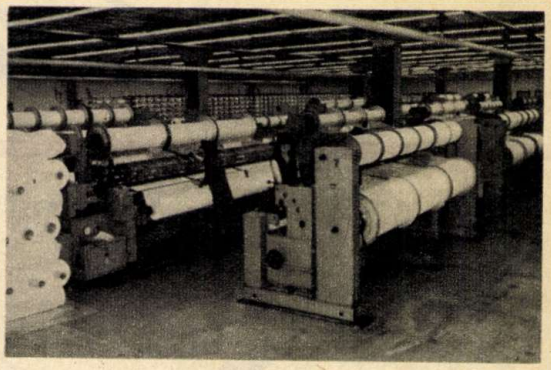

Általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk az 1978/79. tanévre, fonó-szövő vagy kötő-hurkoló szakmunkástanulónak 16 éves korig.

A fonó és szövő szakmákban a képzési idő 2 év.

A fonó-szövő szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredményektől függően 350—500 Ft.

A kötő-hurkoló szakmában a képzési idő: 3 év.

A kötő-hurkoló szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredménytől függően 150—550 Ft.

Juttatások: az ösztöndíjon kívül a vidékieknek havi 500 Ft-ot, budapestieknek 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás a fonó-szövőknek havi 850—1060 Ft, a kötő-hurkolóknak havi 650—1050 Ft.) Gyárunk mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban elhelyezést, napi háromszori étkezést adunk — munkaszüneti napokon is — havi 90 Ft-ért.

Tankönyvről az iskola, munkaruháról és iskolaköpenyről a gyár térítésmentesen gondoskodik.

Továbbtanulásra lehetőség nyílik az üzemi szakközépiskolában, és a területi gimnáziumban.

Rátermett fiatal szakmunkásainkat, a sikeres szakmunkásvizsgát követően segédművezetővé, később művezetővé képezzük ki.

BUDAPRINT · BUDAPESTI PAMUTNYOMÓIPARI VÁLLALAT

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV Kelenföldi Textilgyár személyzeti oktatási osztály 1117 Budapest XI., Budafoki út 111—113. Telefon: 450-160 (191 mellék)

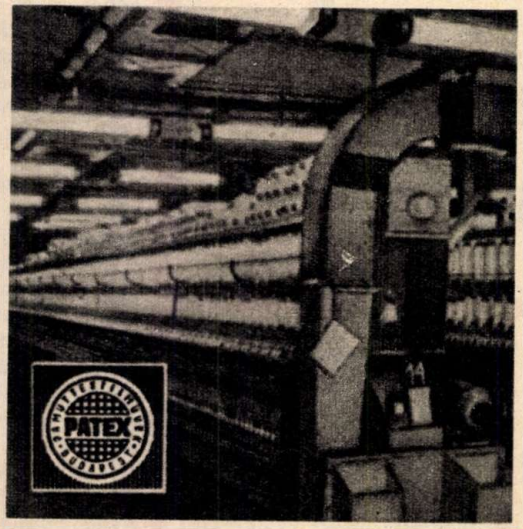

Korszerű gépekkel felszerelt, háromműszakos fonó-szövő gyárunkba általános iskolát végzett fiúkat betanítunk **segédművezetőnek.**

A gyár a továbbtanuláshoz és a szakmaszerzéshez lehetőséget nyújt. A vidéki dolgozóknak szállást adunk.

Jelentkezés levél útján **„Segédművezető"** hivatkozással.

Pamuttextilművek Budai Gyára személyzeti osztály

Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: 1502 Budapest, Pf. 43.

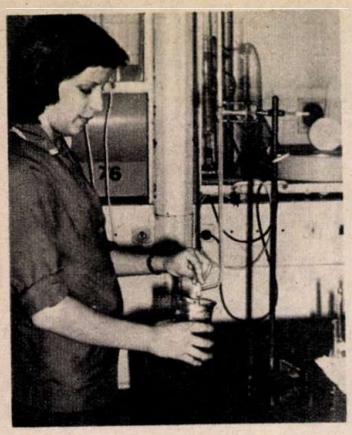

Taurus

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulóknak. A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre.

Főleg kémiai érdeklődéssel rendelkező fiúk és lányok jelentkezését várjuk. Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110–650 Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezen felül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre, 250–450,– Ft-ig terjedő összegben. Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén. Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz. Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. Mező Imre Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Érdeklődni és jelentkezni lehet a TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL 4400 NYÍREGYHÁZA, DERKOVITS U. 107.

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.

Fiúk jelentkezését várjuk gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.

Lányokat gyógyszergyártó tanulónak veszünk fel.

Gyógyszergyártó tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

Vállalati ösztöndíj.

A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk:
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. Oktatási osztály.
Telefon: 229-900 (531-es mellék) és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányaléc u. 2.
Személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók 110.

KIÉ LETT A KEMPING-KERÉKPÁR?

Március elején jelent meg a **MINI-PAJTÁS REJTVÉNYMAGAZIN.** A benne levő rejtvények megfejtésével több tízezren megpróbálkoztak. De még azoknak is több ezer a számuk, akik jó megfejtéseket küldtek be. A zsüri sorsolással döntött, hogy kik kapják meg az értékes nyereményeket. A nyertesek névsorát az alábbiakban közöljük:

A **KEMPING KERÉKPÁRT** Kiss Bea (Budapest XI.) nyerte.

KAZETTÁS MAGNÓT NYERTEK: Cserjés Ildikó, Nagykanizsa; Varga Márta, Kaposmérő.

CSILLAGNÉZŐ TÁVCSŐ a jutalma Varga Klárának; Orosháza.

FUTBALL-LABDÁT kap: Richter József, Vértessomló.

RÖPLABDÁT nyert: Horváth Teodóra, Gyöngyös.

ASZTALITENISZ-FELSZERELÉST nyert: Tar Anikó, Balmazújváros.

OPTIKAI ÉPÍTŐT kap: Sztilkovics Róbert, Hatvan.

JÁTÉKCSOMAGOT NYERTEK: Somlai Ildikó, Székesfehérvár; Klement Zoltán, Nyárlőrinc; Kulcsár Zsolt, Ózd; Borus Virág és testvére Hajnal, Budapest; Baranyai Ágnes, Baja; Bodó Antal, Túrkeve; Fűrész Edit, Magyaralmás; Karsai Gábor, Kiskunfélegyháza; Borbély Zoltán, Miskolc III.; Meisinger Márta, Gelse.

KÖNYVUTALVÁNYT NYERTEK: Jancsó Edit, Csabacsüd; Kovács Katalin, Nagykálló; Bugyi Judit, Jászberény; Koncz Tibor, Mezőnagymihály; Czuczor Ágnes, Nyíregyháza; Demény Ildikó, Budapest; Koczor Mária, Pécs; Antal László, Bélapátfalva; Márton Éva, Gávavencsellő; Sándor Ágnes, Salgótarján.

A nyereményeket az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat Ellátási Osztálya június hó folyamán postán küldi ki.

A tanév elején hirdettük meg az aranytollas tudósítók pályázatát. Több száz jelentkező küldött egész évben híreket, tudósításokat a csapat életéről, a gyerekek munkájáról, vidám eseményekről, vagy gondokról, vágyakról, tervekről.

Sok híradás jelent meg a lapban a gyerekek tollából, és nem egy cikkünk tudósítóink sorainak a hatására született. Azok is részt vettek tehát a szerkesztés, újságírás munkájában, akiknek a levelét nem olvashattátok a lapban. Néhányan fényképekkel is kiegészítették a beküldött írásokat. Az ilyen híradást különösen sokra értékeltük.

Igéretünkhöz híven a legjobb tudósítókat megjutalmazzuk.

Munkájával külföldi táborozást nyert: **RÓZSAVÖLGYI LÁSZLÓ, GÖD-ALSÓ;** szeptemberben nevezett be űrlapunk pályázatára. Írásait kitűnő fotókkal illusztrálta, ezekből több a lapban is megjelent. Tisztsége csapatfotós. Az eseményekből jól emeli ki a lényegest.

SZÉKELY KATALIN, GYÖR; Két éve aranytollas tudósítónk. Érdekes, hogy a külön feladatokat mindig pontosan teljesíti. A Szülőföldünk című összeállításhoz kiemelkedő munkát készített. Csapattitkár és nótafa.

PÁLYI ENIKŐ, NYÍRBÁTOR; Régi levelezőnk. Évek óta tájékoztatja szerkesztőségünket. Csapatában úttörőtanács-titkár, és kisdobos őrsvezető.

BENKŐ TÜNDE, MÁTÉSZALKA; Csapata, iskolája és városa minden nevezetes eseményéről részletesen ír. Külön érdeme, hogy a rendkívüli feladatokat minden alkalommal az elsők között teljesíti.

FREKOT ERIKA, BUDAPEST; Híreivel mindig gyorsan, pontosan jelentkezik. Szereti az irodalmat, Úttörőtanács-titkár, és őrsi krónikás. Otthon édesanyjának is sokat segít.

Belföldi táborozással a következőket jutalmazzuk:

BELLAI EDIT, 7570 Barcs, Május 1. u. 3; HERCZOG GÁBOR, 2000 Szentendre, Sas u. 14; FESTŐ ANTAL, 6769 Pusztaszer, Kossuth Lajos u. 71; HOLCSIK ERIKA, 6769 Pusztaszer, Tanya: 460; KERÉKGYÁRTÓ ZOLTÁN, 3600 Ózd, II., Latinca Sándor u. 5; LENGYEL ILDIKÓ, 6754 Újszentiván, Árpád u. 2; MOLNÁR ILDIKÓ, 2132 Göd-felső, Tanácsköztársaság u. 13; MADARÁSZ BÉLA, 2890 Tata II., Dobozi M. u. 2/a; SZÜCS ILDIKÓ, 6600 Szentes, Gógány u. 28; NAGY ANNAMÁRIA, 2766 Tápiószele, Ceglédi u. 61; PINTÉR JUDIT, 7098 Magyarkeszi, Szabadság út 56; SÓTI ERIKA, 3332 Sirok, Dobó u. 19; SZABÓ ILDIKÓ, 6760 Kistelek, Tisza I. u. 31; SZOMOR ERIKA, 2319 Szigetújfalu, Diófa u. 1; NEMES MÁRIA, 3458 Tiszakeszi, Jókai út. 48; ORIOLD KÁROLY, 6430 Bácsalmás, Tábori u. 4; KOCSIS MÁRIA, 9232 Darnózseli, Béke u. 4; MORAVECZ ZSUZSANNA 9400 Sopron, Patak u. 21; TAKÁCS GABRIELLA, 9245 Mosonszolnok, Jókai út 9; LŐRINCZ ANNA, 9730 Kőszeg, Írottkő u. 5; SZIKORA VALÉRIA, 8658 Bábonymegyer, Ságvári út 13; BIKÁRDI ANDREA, 8000 Székesfehérvár, Dr. Münnich Ferenc-lakótelep, B/5. ép. 23. lépcsőház fsz: 2; GÁL RÓBERT, 6630 Mindszent, Bene u. 5; ÉZSIÁS CSILLA, 5100 Jászberény, Verseny u. 11; SERFŐZŐ ILDIKÓ, 5752 Bánkút, Petőfi Sándor u. 16; KOCSIS KATALIN, 5932 Gádoros, Lenin u. 60; JUHÁSZ ELEONÓRA, 5540 Szarvas, Somogyi Béla út 19; KAZSUK ENIKŐ, 4634 Aranyosapáti, Arany János út 6; IMRE ERZSÉBET, 4285 Álmosd, Kossuth Lajos u. 40.

Dicséretet érdemelnek és könyvutalványt kapnak: STANGL ANIKÓ, AGYAGOSSZERGÉNY; KUTASI RÓBERT, BUDAPEST XIV.; BÓNA EMILIA, CSORNA; VASS ERIKA, KÁLOZ; DOMOKOS ANIKÓ, GYOMA; KŐSZEGI ILONA, HAJDÚDOROG; TÓSZENBERGER GYÖNGYI, SZENTES; SEVELLA MÁRIA, RÁCKERESZTÚR; VARGA MÁRIA, BÁCSALMÁS; JUHÁSZ JUDIT, FELSŐTÁRKÁNY; JUHÁSZ ILONA, BÁCSALMÁS; FODOR KATALIN, MAKÓ.

Mindazok, akiknek a nevét felsoroltuk, joggal írhatják a nevük mellé: „a Pajtás aranytollas tudósítója". Nevükre postán elküldjük a tudósítók igazolványát.

Azok a gyerekek is hasznos munkát végeztek, akik nem rendszeresen írtak nekünk, de egy-egy cikkünk hatására, vagy egy-egy eseményre hívták fel a figyelmünket. Köszönjük az értékes sorokat.

TIZENNÉGY ÉVESEK!

Jelentkezzetek gyógyszergyártó, villanyszerelő, lakatos és szerelő szakmunkástanulónak!

Korszerűen berendezett és felszerelt tanlaboratóriumával, üzemcsarnokaival vár benneteket a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR

Napi egyszeri étkezést (ebéd) munka-, illetve védőruhát adunk díjmentesen.

Szakmunkástanulóink a tanulmányi ösztöndíjukon felül vállalati ösztöndíjban is részesülhetnek.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű. Ez azt jelenti, hogy **a fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályában folytathatják tanulmányaikat és a sikeres érettségi vizsga után hat hónapon belül TECHNIKUSI OKLEVELET szerezhetnek. ÉRETTSÉGIZETTEK munka mellett két és fél év alatt szerezhetik meg a SZERVES VEGYÉSZTECHNIKUSI OKLEVELET.**

FIÚK, LÁNYOK JELENTKEZZETEK!

Ifjúsági brigádjaink, KISZ-klubunk, kultúrházunk és sportszakosztályaink várnak benneteket!

Üdülés: Balatonlellén, Balatonfüreden, Miskolctapolcán.

Hétvégi pihenés: ráckevei halásztanyánkon és budakalászi csónakházunkban.

Jelentkezés:

a KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR

személyzeti és oktatási osztályán

Budapest X., Gyömrői út 19–21.

1475 Budapest 10. Pf.: 27. T.: 574-566.

valamint a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR DOROGI GYÁREGYSÉGE

személyzeti osztályán

2510 Dorog Esztergomi út 6.

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR RG BUDAPEST

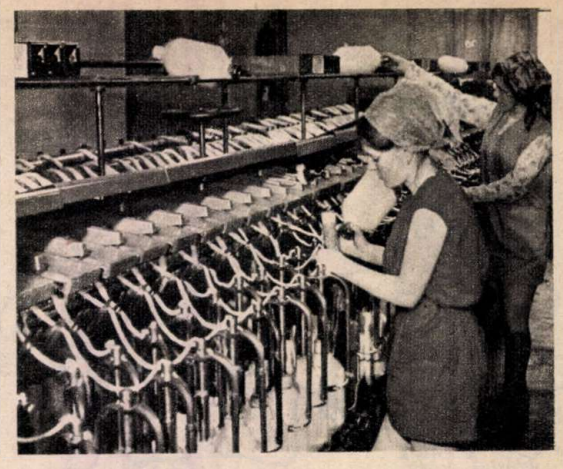

Háromműszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó, illetve szövő szakmára szerződtetünk lányokat

SZAKMUNKÁSTANULÓNAK,

akik az 1978-as tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő két évig tart.

Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és az eltöltött időtől függően 910–1120 Ft között alakul. Az utolsó félévben teljesítménybérezés van. Kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk. A sikeres vizsga után ifjúmunkásaink modern leányszállókon nyernek elhelyezést.

Jelentkezés levél útján „Szakmunkástanuló" hivatkozással,

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA
személyzeti osztály,
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502 Budapest, Pf. 43.

PAMUTTEXTILMŰVEK · PATEX · BUDAPEST

TÖPRENGŐ

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a jutalomsorsoláson. Húsz könyvutalványt sorsolunk ki a helyes megfejtést beküldők között. A nyertesek nevét kivételesen nem közöljük, mivel legközelebb csak ősszel jelenik meg a Pajtás.

Beküdési határidő: június 15.

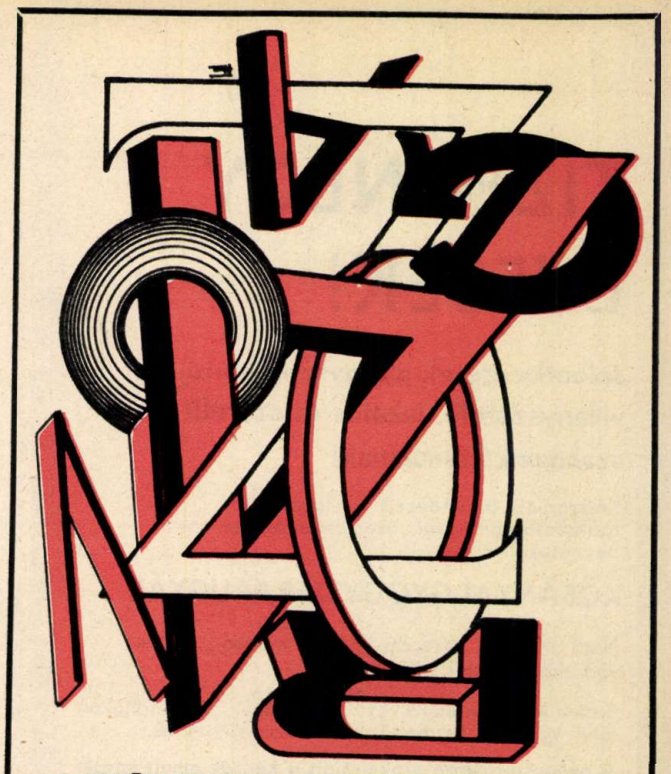

A BETŰHALMAZ két névelős hangszert rejt. Melyek ezek?

MESTEREMBEREK. Azonosítsd a betűket a számokkal.

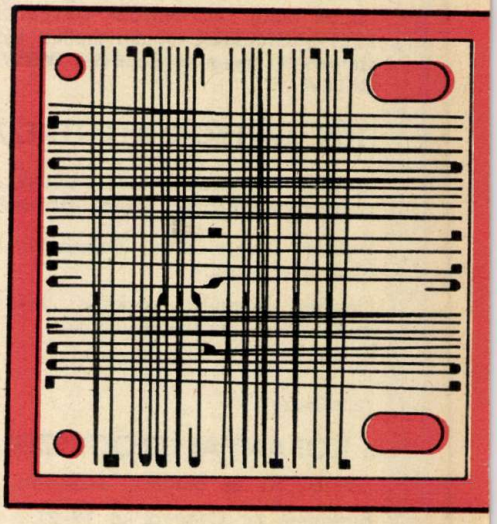

TITKOSÍRÁS: Két ismert táncdalénekes nevét rejtettük el a rajzon. Kik ezek?

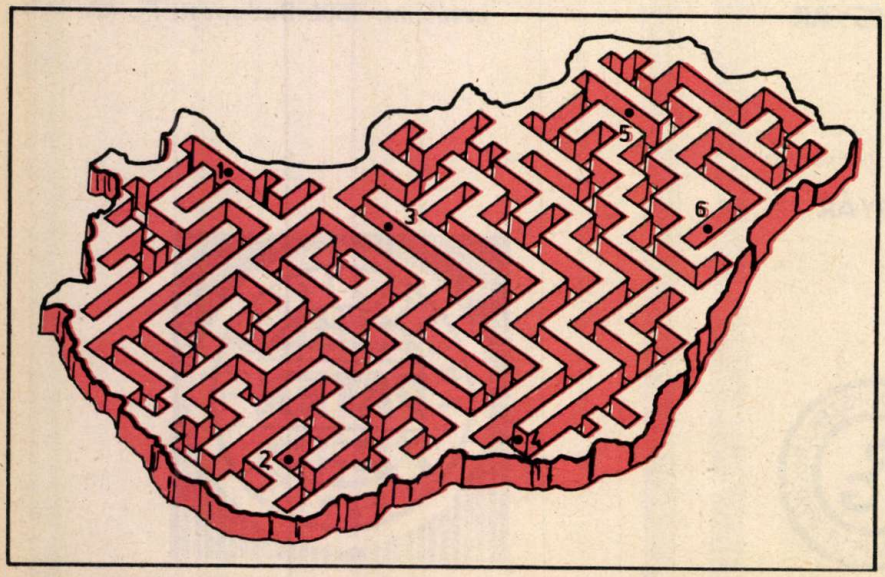

ORSZÁGJÁRÁS: Indulj el az 1-essel jelölt városból és juss el a 6-os számig! Melyik nagy — számokkal jelölt — városokon haladtál keresztül?

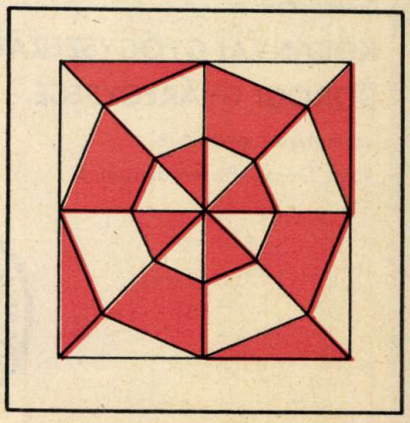

HÁNY háromszöget és trapézt találsz a rajzon?

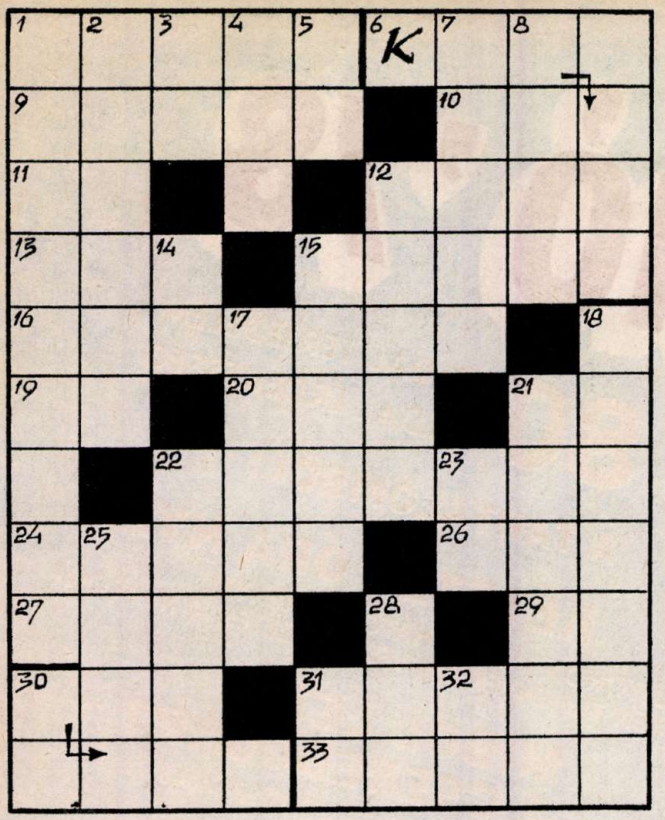

HORGÁSZAT

VÍZSZINTES: 1. Ragadozó hal, az effélék családjának egyetlen hazai faja. 6. A tokfélék családjába tartozó, hazánkban is élő, értékes édesvízi hal. 9. Lámpalázas. 10. X. S. E. 11. A magasban van! 12. Palló, hajóhíd, idegenből átvett szóval. 13. Kis Ádám. 15. . . . jár, kézről kézre adva mindenkihez eljut. 16. Spanyolország egyik tartománya. 19. Kettősbetű, fordítva. 20. P. E. Ő. 21. Egymást követő betűk. 22. A burgonyával rokon, szúrós termésű mérges gyomnövény. 24. Mindig kéznél levő mérték. 26. Szellemi dolgozó. 27. Az olasz pénznem. 29. Szovjet repülőgéptípus betűjele. 30. Francia, norvég és olasz autók betűjele. 31. Televíziómárka. **33. A pontyfélék családjába tartozó, folyóvizekben élő faj.**

FÜGGŐLEGES: 1. Másik nevén compó, ízletes húsú hal. 2. Egyiptom vezető politikusa. 3. U. G. 4. Vízlelő hely. 5. Rangjelzés. 7. Rendkívüli, különös, idegenből átvett szóval. 8. A csoportos életbiztosítás rövidítése. 12. Italozik, ritkábban használt kifejezéssel. 14. Papírmérték. 15. A közlekedés rendjének szabályai, rövidítve. 17. Régi török méltóság volt, névelővel. **18. A csontoshalak egyik rendjébe tartozik, ívásra a tengerbe vándorol.** 21. Ritka női név. 22. Idegen Mária. 23. Ötvenegy, római számmal. 25. Szorító, ismert idegen szóval. 28. Arra a személyre. **30. Legértékesebb ragadozó halunk. A másfél kilónál kisebbet süllőnek nevezik.** 31. Omszk folyója. 32. Európai nemzet.

DIOPHANTOSZ SÍRFELIRATA: A kiváló, ókori görög matematikusról nem sokat tud a történelem. Mindaz, ami mégis ismert Diophantosz életéből, az a híres sírfelirat matematikai feladatából fejthető meg. Íme: Itt nyugszik Diophantosz. Mily csoda! Sírköve is még nagy tudományával hirdeti élte korát: (x), egyhatodát gyermekorának rendelte az isten: (x/6). Orcájára pehelyt tett feleannyi után: (x/12) Eltelt egyheted, és fáklyát gyújtott lakodalmán: (x/7). Múlik öt év, s fiúval áldja meg ekkor a nászt: (5). Jaj, késősszületett, jaj, vézna fiú! Fele annyit éltél, mint apád, s máris a máglya emészt: (x/2). Négy évig gyászát tudománnyal csillapította. Míg végül maga is élete végihez ért.

Mondd meg évei számát e bölcsnek!

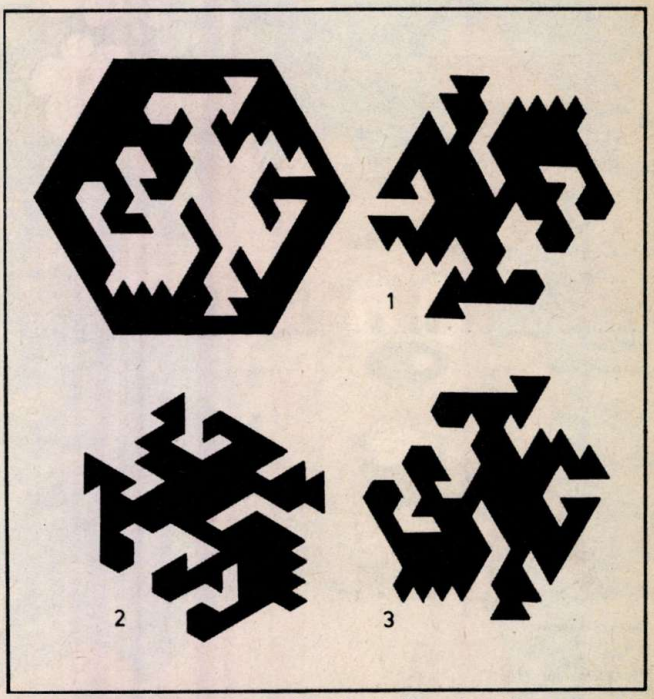

A RAJZON látható három töredék közül melyik illik a bal felső sarokban levő ábrába? Ha semmiképpen sem boldogulsz, akkor vágd ki az ábrákat, s úgy próbáld a helyére illeszteni a megfelelőt.

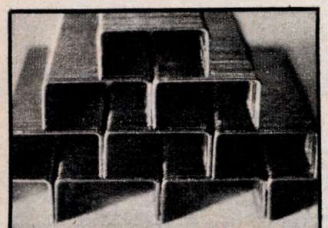

a) salaktégla? b) gemkapocs? c) tűzőkapocs?

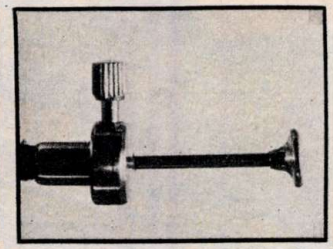

a) önkioldó b) olajpumpa? c) sebességváltó?

a) kis halak? b) köménymag? c) rovarok?

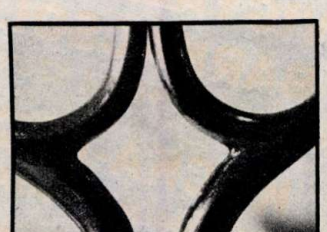

a) kapurészlet? b) ollóé része? c) szemüvegkeret?

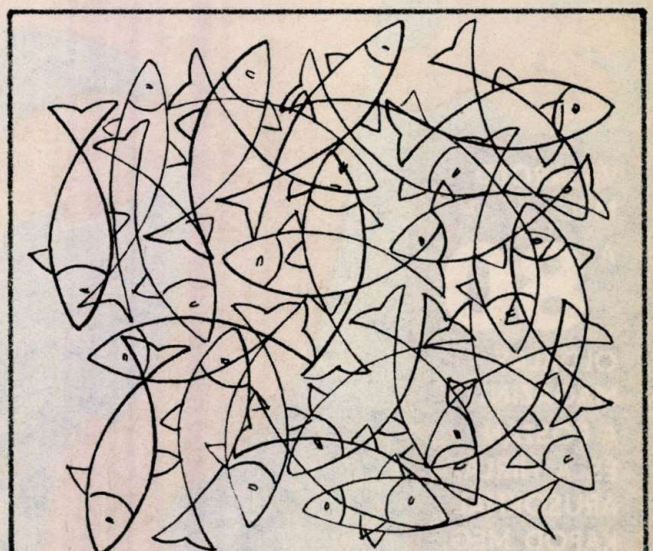

MONDD MEG, hogy hány hal látható a rajzon?

HURRÁ!
MEGJELENT A NAGY MAGAZIN,
MIELŐTT A SZÜNIDŐ
BEKÖSZÖNTÖTT VOLNA!

ÚTTÖRŐ VAKÁCIÓ '78

80 OLDAL TERJEDELEM
OLDAL ÉRDEKESSÉG

A TARTALOMBÓL:

KÉTEZER ÓRA NYÁR
AZ ÚTTÖRŐNYÁR VÁRHATÓ ESEMÉNYEI.
MILYEN ÉLMÉNYEKBEN LESZ RÉSZETEK A NYÁRON?

MIBŐL LETT A CSEREBOGÁR?
ÓRIÁS ÁLLATOK A FÖLDTÖRTÉNET ŐSKORÁBÓL

HÜVELYK MATYI AUTÓPARKJA
EGY KIS MATCH-BOX BEMUTATÓ

A VÁSOTTAK BOLYGÓJA
KÉPREGÉNY. FANTASZTIKUS TÖRTÉNET
EGY TÁVOLI BOLYGÓN

SAP-KA-LAP
KÖNNYEN ELKÉSZÍTHETŐ PAJTÁS-SAPKA,
AJÁNDÉKUNK A VIT-MEGNYITÓ NAPJÁRA

BEMELEGÍTÉS
KEZDŐDIK A LABDARÚGÓ VB
NEM ÁRT, HA ISMERED AZ ELŐZŐ VB-K TÖRTÉNETÉT

VIGYÁZZ SZÚNYOG, BARKÁCSOLUNK!
HOGYAN KÉSZÍTHETSZ SZÚNYOGRIASZTÓT?

KOCKA-FOCI
ÉRDEKES, IZGALMAS TÁRSASJÁTÉK

HÓKUSZ-FÓKUSZ
EGY KIS FOTÓISMERET

VÁSÁROLD MEG A **80** OLDALAS MAGAZINT!
A POSTÁN ÉS A HÍRLAPÁRUSOKNÁL KAPOD MEG.
ÁRA: 11,– Ft.

A PAJTÁSBAN OLVASTUK

A Pajtás 18. számában olvastam a **MÉREGKÓSTOLÓ** című írást. Nagyon megragadta a figyelmemet. Igaz, húsvétkor nálunk sem volt mérgezett gyerek, de máskor igen. Egy hatodikus fiú a buszt várta, és egy tizenhat éves rummal leitatta. Nagyon súlyos volt a gyerek állapota.

Az őrsömben is beszéltem erről és még beszélni is fogunk, mert nálunk is van három iszogatós. Mondtam is nekik, hogy olyan picik maradtok, mint egy tökmag.

Szerintem és társaim szerint a szülők a hibásak. Miért adnak annyi pénzt nekik? Gyakran pedig éppen a felnőttek biztatják őket: — „Igyál! Egy kicsi nem árt!" — Aztán sok kicsi után jön a baj.

Festő Antal, Pusztaszer

*

A **Méregkóstoló** című cikk igencsak fölborzolta a kedélyeket. Érdekelt mindenkit. Tetszett és kifejező volt a képmontázs.

Nálunk szerencsére senkit sem fenyeget az alkoholmérgezés veszélye, de iszogatni szoktak. Persze nem sokat, csak egy icipicit, de az is elég. Nálunk inkább a cigizés örvend nagy érdeklődésnek. Különösen a nagyobbak, a nyolcadikos fiúk szívják élvezettel a cigarettát...

Szomor Erika, Szigetújfalu

*

A közeli faluban történt, hogy egy kamasz fiú nővérének a lakodalmán kihasználta az alkalmat. Senki nem figyelt rá, ő pedig annyit ivott, hogy roszszul lett. Szirénázó mentő vitte a kórházba. Csak orvosi beavatkozással tudták megmenteni az életét. Nem valami jól sikerült lakodalom volt ez. Igaza van a „Méregkóstoló" című írásnak. Nemcsak húsvétkor kell figyelni a gyerekekre!

Pintér Judit, Magyarkeszi

A MAMA SZAVA

A Pajtás idei számai közül a 18. volt nekem a legkedvesebb. **A MAMA SZAVA** című írásban ráismertem az én anyukámra is azokból a levelekből, amelyeket a mamák Zánkára írtak a „csemetéiknek". Ilyen volt például az a levél, amelyben egy kismadár is szerepelt. Valamint a rossz tévéről szóló és az is, amelyikben az anyuka a tréningruha viselésére, a sok jelentkezésre és a vállalt feladatok teljesítésére buzdította a lányát. Ezek a levelek eszembe juttatták a csodálatos zánkai napokat, és az odaérkező levelek olvasásának nagy-nagy örömét.

Nagy Annamária, Tápiószele

BEFORDULTUNK A KONYHÁRA

Végre olvashattunk a gyerekek ellátásáról is. Igaz, a sorok hatására megkordult a gyomrunk, de nálunk nincs baj az étkeztetéssel. Nemrég bővítették a napközit, így a kicsik és a nagyok külön helyen, kulturáltan fogyaszthatják el az ebédet. Konyhánk jól el van látva zöldségfélével, gyümölccsel. Ezek nagy részét mi termeljük a gyakorlati kertben.

Holcsik Erika, Pusztaszer

A Pajtás cikke elég szomorú képet fest a napközis étkeztetés gondjairól. Nálunk is hasonló volt a helyzet, de szerencsére a közeli gyár segítségünkre sietett. Az ő főztjüket eszik most a gyár ebédlőjében a napközisek, és választhatnak kétféle étel közül.

Rózsavölgyi László, Göd-alsó

*

Szép új iskolánk van, szeretünk oda járni, de sajnos konyhánk az nincs. Az ebédelni vágyók a szomszédságban, egy álldogáló és iszogató emberekkel „körültámasztott" étteremben ebédelnek.

Eleinte én is az ebédre várók táborába tartoztam, de nekünk, gyerekeknek külön nem főztek. Borsos, erős, és rágós volt az étel. Sokan korgó gyomorral néztünk farkasszemet az ennivalóval. Pedig anyu többször is mondta: „Fiam! Amit főznek, azt meg kell enni, nem szabad turkálni az ételben és nem illik ráfintorogni!"

Sánta Rozália, Domaszék

„TÜPHÓN HARAGSZIK"

— olvastam a Pajtásban. Én viszont nagyon örültem, mert érdekel a Föld anyaga, rétegeződése és a vulkánok működése. Olvastam már a Vulkánok tövében és a Vulkánok tetején című könyvet. Jó lenne ezekről a témákról többször olvasni a Pajtásban.

Lőrincz Anna, Kőszeg

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989.

Postafiók: 1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1965 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft. I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

78.1417 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030—9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

A 18. SZÁM NYERTESEI

Bus Andrea, Farkas Gyöngyi, Budapest; Bánhegyi Franciska, Szentendre; Csavanyecz Ilona, Szeged; Dobosi Dénes, Kunszentmárton; Élő Csilla, Mosonmagyaróvár; Farkas Katalin, Debrecen; Fehér Tibor, Almásfüzitő; Grabarits Gabriella, Szentpéterfa; Hegyesy Éva, Sátoraljaújhely; Kiss Anikó, Orosháza; Kovács Éva, Kishajmás; Kürti Péter, Eger; Homor Mária, Ják; Pomázi Zsuzsanna, Nagykőrös; Gribula Ágnes, Gyöngyös; Mesics Katalin, Pankasz; Nagy József, Hetényegyháza; Sákovits Judit Szentpéterfa; Szepcsik György, Miskolc.

MEGFEJTÉSEK A 19–20–21. SZÁMOKBÓL

LABDA KAVALKÁD: 8-as, 11-es. 30 db pálcika: 5 pár. MELYIK TÖREDÉK?: D. KERESZTREJTVÉNY: Katona József. FOTÓ-TOTÓ: tésztaszűrő, akasztó. Fekete-fehér: 1—E, 2—C, 3—D, 4—F, 5—B, 6—A. KERESZTREJTVÉNY: Megenyhült a lég. Vidul a határ. Tompa. BETŰREJTVÉNY: torna. hőtan. PISTI HOLMIJA: zseblámpa. BÖNGÉSZÉS: Móra Ferenc, Aranykoporsó. NYOLC NÉGYZET: A, G, 16 NÉGYZET: 2 piros, 3 téli. FŐVÁROSOK: Moszkva, Párizs, Berlin, Szófia, Bukarest, Varsó, VIDÁM PARK: Versenyautó. A deszkapadlóba 20—20 cm távolságban síneket építettek be. A kocsik alján levő áramszedők juttatják a villanymotorba az áramot. KANYARGÓ: Villanymotor forgatja a kerekeket a rajta levő fogaskoszorút. Ezt a nagy korongot, majd a köréje tekert láncot és a kocsikat. A drótkötél csak biztonsági célt szolgál. HULLAMVASÚT: A faanyagot olyan vegyszerrel itatták át, amely semlegesíti a kártevőket, sőt tűz ellen is megvéd. A pálya hossza több mint 1500 méter. CIKLON: A sínek a hotól, esőtől megrozsdásodnak, s ezért nagy a súrlódásuk mindaddig, amíg ki nem fényesednek. HURRIKÁN: ha a két gép egy magasságba kerül, az, aki elsőnek nyomja be a botkormányon levő gombot, kikapcsolja a másik sűritett levegő tartályát, s így „lesüllyeszti". ÓRIÁSKERÉK: 20 gondola van. Négy utast számítva — 80 férőhely van.

FEKETE FARKAS és az aranyhegyű nyílvessző 4.